

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 256
van **JEAN-JACQUES DE GUCHT**
datum: 9 mei 2018

aan **GEERT BOURGEOIS**

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDS BELEID EN ONROEREND ERFGOED

Europees Jaar van het Cultureel Erfgoed - Initiatieven

Erfgoed brengt mensen samen en creëert groei en banen in steden en regio's. Een interessant cijfer uit het 'Cultural Heritage counts for Europe'-rapport maakt dit heel concreet en duidelijk: de erfgoedsector levert naar schatting 26 indirecte banen op voor elke directe baan. Dat is een pak meer dan bijvoorbeeld de auto-industrie. Het Europees Jaar van het Cultureel Erfgoed biedt dus een uitgelezen kans om erfgoed nog meer in de picture te plaatsen en de maatschappij meer te gaan betrekken bij de zorg over en omgang met ons erfgoed.

Daarnaast vormt het Europees Jaar van het Cultureel Erfgoed een ideaal moment om samen te werken met andere organisaties en instellingen over heel Europa, om kennis en expertise op te bouwen. In september 2017 organiseerde de administratie van de minister samen met het Vlaams-Europees verbindingsagentschap een event over alle mogelijke EU-subsidiekanalen voor grote Europese projecten. Daar bovenop voorziet de minister ook in projectsubsidies van maximaal 25.000 euro met een focus op participatie en educatie. Die subsidies moeten het draagvlak voor de zorg mee verhogen en kwalitatieve bottom-up initiatieven in Vlaanderen aanmoedigen. De subsidieaanvragen stonden open voor erkende intergemeentelijke onroerenderfgoeddiensten, erkende onroerenderfgoeddepots, onroerenderfgoedgemeenten, cultureelerfgoedcellen en regionale collecties behorende cultureelerfgoedorganisaties.

'Onbekend is onbemind' geldt niet alleen voor de Europese instellingen. Een grotere vertrouwdheid met het gemeenschappelijk erfgoed creëert meer verbondenheid op Europees niveau en versterkt lokale, regionale en nationale identiteiten, aldus Europees Commissaris Tibor Navracsics, bevoegd voor Cultuur en Erfgoed. De uitdagingen zijn dus niet gering, maar het potentieel is aanwezig in Europa om er iets van te maken.

1. Hoe tracht de minister de ideeën van het rapport 'Cultural Heritage Counts for Europe' te implementeren in zijn beleid? Hoe tracht hij het potentieel van cultureel erfgoed via gerichte investeringen duurzamer te maken om zodoende erfgoedzorg maatschappelijk beter in te bedden? Welke stappen maakt de minister samen met zijn administratie hierin?
2. Heeft de minister zicht op de betrokkenheid van Vlaamse erfgoedorganisaties bij de EU-subsidiekanalen? Hoe worden organisaties en instellingen hierover geïnformeerd buiten het event?

3. Heeft de aanloop en start van het Europees Jaar van het Cultureel Erfgoed reeds positieve resultaten opgeleverd op vlak van kennisuitwisseling met andere organisaties (hetzij met de Brusselse partners, hetzij met Europese)? Kunnen hiervan enkele voorbeelden gegeven worden? Kunnen zij een bijdrage bieden in het uitwerken van een integrale visie?
4. Heeft de minister reeds projectsubsidies kunnen uitreiken met focus op participatie en educatie?
5. Welke bottom-up initiatieven lopen momenteel in het kader van het Europees Jaar van het Cultureel Erfgoed? Welke activiteiten en evenementen worden momenteel voorbereid?

GEERT BOURGEOIS

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDS BELEID EN ONROEREND ERFGOED

ANTWOORD

op vraag nr. 256 van 9 mei 2018

van **JEAN-JACQUES DE GUCHT**

1. Het door de EU gefinancierde 'Cultureel Erfgoed telt voor Europa' (Cultural Heritage counts for Europe- CHCfE)-rapport formuleert strategische aanbevelingen om het volledige potentieel van het erfgoed te benutten door overtuigend bewijs te leveren van de waarde van cultureel erfgoed en de impact ervan op de Europese economie, cultuur, maatschappij en het milieu.

In de strategische aanbevelingen roept de CHCfE-stuurgroep daarom op tot de uitwerking van specifieke "erfgoedindicatoren". Deze indicatoren moeten de opmaak van culturele statistieken vergemakkelijken en verbeteren. Deze statistieken zijn, aldus de stuurgroep, essentieel om beleidsmakers te ondersteunen bij empirisch onderbouwde beleidsvorming. Het rapport pleit ook voor erkenning van de positieve bijdrage van erfgoed aan regionale en lokale duurzame ontwikkeling.

Het agentschap participeert als stakeholder in een Europees onderzoeksproject (ESPON, European Territorial Observatory Network) om een concept van satellietrekening onroerend erfgoed, een economisch informatiesysteem dat toelaat om de impact van een sector op de economie als geheel in te schatten, op te maken op Europees niveau. Verschillende indicatoren, die het economisch gewicht van de onroerenderfgoedsector meten, zullen worden gedefinieerd en ingevuld. De bevindingen van de Vlaamse satellietrekening onroerend erfgoed zullen in dit Europees project geïntegreerd worden.

Ook de projectportfolio-website draagt bij aan het maatschappelijk beter inbedden van duurzaam erfgoedbeheer. Het is een staalkaart van wat erfgoedbeheer in Vlaanderen vandaag te bieden heeft, bedoeld als inspiratiebron voor erfgoedeigenaars, erfgoedprofessionals en iedereen die interesse heeft in de omgang met erfgoed. De website geeft een beeld van nieuwe mogelijkheden bij het beheer van beschermd erfgoed.

2. De betrokkenheid van Vlaamse erfgoedorganisaties bij de EU-subsidiekanalen wordt niet systematisch gemonitord door het agentschap. Wel heeft het agentschap zicht op die actoren die in het kader van de premieprocedure of subsidieaanvraag ook een bijdrage via EU-subsidiekanalen ontvangen. Ook de erfgoedconsulenten detecteren de EU-gefinancierde projecten op het terrein door samenwerking en overleg met de verschillende beheersinstanties.

Via de portaalsite van het Europees Erfgoedjaar wordt over de EU-subsidiekanalen geïnformeerd. Er is een link naar de verschillende EU-subsidieprogramma's zoals Creatief Europa, Cosme, Horizon2020 en Erasmus+. Ook via de website, de subsidiewijzer en nieuwsberichten van VLEVA (het Vlaams-Europees Verbindingsagentschap, opgericht in 2006) wordt hierover gecommuniceerd.

Herita verwijst op zijn website ook duidelijk naar de ondersteuning die VLEVA kan bieden als bruggenbouwer tussen Europese en Vlaamse lokale overheden, het middenveld en de Vlaamse Overheid en bij het beantwoorden van vragen over Europese initiatieven, contacten en subsidies.

3. Kennisuitwisseling met andere (nationale en internationale) organisaties maakt deel uit van de permanente werking van het agentschap. Door deelname aan het Heritage Heads Forum en aan de Denkgroep EU en Erfgoed gaat mijn administratie regelmatig in dialoog met erfgoedadministraties uit andere lidstaten, het Directoraat Generaal

Onderwijs en Cultuur, de Raad van Europa en Europese middenveld-organisaties zoals Europa Nostra en de Europese Raad van Ruimtelijke Planners (ECTP-CEU).

Via deze weg wordt ook aansluiting gemaakt met de lopende en aankomende voorzitterschappen van de EU en de door hen voorbereide raadsconclusies. Momenteel bereidt het Bulgaars voorzitterschap de finale versie voor van raadsconclusies "on the need to bring cultural heritage to the fore across policies in the EU".

Zoals eerder aangehaald gebeurt kennisuitwisseling ook door deelname aan het Espon-project.

4. Aanvragen voor projectsubsidies in het kader van het Europees Erfgoedjaar konden ingediend worden tot en met 31 januari 2018. De beslissingsprocedure is ondertussen afgerond. De projecten die in aanmerking komen voor de toekenning van deze projectsubsidie zijn ondertussen gekend.
5. Tot op heden is het aantal bottom-up initiatieven vrij beperkt. Op de portaalsite van het Europees Erfgoedjaar kan men wel al een aantal initiatieven terugvinden zoals de online tentoonstelling "Travelling in Europe" georganiseerd door het Liberaal Archief, de lezingenreeks "Thank Europe its Monday" georganiseerd door Faro en Herita en het internationaal Schoenencongres dat plaats vindt in l'Eperon D'or met als thema "vakmanschap en duurzaamheid in historisch en actueel perspectief". Het aanbod zal zeker aanzienlijk uitbreiden na het opstarten van de projecten waarvoor een projectsubsidie is toegekend.